

Dosarul nr. 1r-9/2023

1-16175727-01-1r-26062023

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Talpă Boris,

Judecători – Eremciuc Ghenadie, Daguța Sergiu,

a judecat, în ședință publică, recursul declarat de către avocatul Bria Constantin în numele Stelei Pahomi, împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2023, emisă în cauza penală privind învinuirea inculpatei *Pahomi Stela* în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.42 alin.(2),(3),(4), 45, 190 alin.(5), 243 alin.(3) lit.b) Cod penal, prin care s-a aplicat sechestrul pe bunurile imobile, mobile și mijloacele bănești din instituțiile financiare: B.C. ”Victoriabank” S.A., B.C. ”Moldindconbank” S.A., B.C. ”Unibank” S.A. și B.C. ”Moldova-Agroindbank” S.A., pe care Pahomi Stela le deține în proprietate, ca măsură de asigurare a acțiunii civile în procesul penal.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

În ședință s-au prezentat:

Avocatul Bria Constantin apărător a inculpatei Pahomi Stela, care a solicitat admiterea cererii în sensul declarat.

Procurorul Crijanovschi Sergiu, care s-a pronunțat pentru respingerea cererii ca fiind neîntemeiată.

Avocatul Gorincioi Mihail apărător al părților vătămate și civile Iablocichina Galina și Curilova Svetlana, care a solicitat respingerea recursului, ca neîntemeiat, cu menținerea încheierii contestate.

Nu s-au prezentat:

Inculpata – Pahomi Stela.

Părțile vătămate și civile – Iablocichina Galina și Curilova Svetlana.

Asupra recursului declarat, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin încheierea din 03 februarie 2023, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, judecând în ordine de apel cauza penală privind învinuirea Stelei *Pahomi* în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.42 alin.(2),(3),(4), 45, 190 alin.(5), 243 alin.(3) lit.b) Cod penal, *Grumeza Alexandru* învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art. 42 alin.(2), (5), 45, 190 alin.(5), 243 alin.(3) lit.b) Cod penal, *Torodii Vladimir* învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.42 alin.(5),45, 190 alin.(5), 243 alin.(3) lit. b), art. 245/2 alin. (3) lit. b)

Cod penal și *Popînin Octavian* învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art. 42 alin. (5), 45, 190 alin. (5), 243 alin. (3) lit. b) Cod Penal, a dispus admiterea parțială a cererilor înaintate de părțile civile Iablocichina Galina, Curilova Svetlana și avocatul acestora Gorincioi Mihail, aplicat sechestrul pe bunurile imobile, mobile și mijloacele bănești din instituțiile financiare: B.C. "Victoriabank" S.A., B.C. "Moldindconbank" S.A., B.C. "Unibank" S.A. și B.C. "Moldova-Agroindbank" S.A., pe care le deține în proprietate Pahomi Stela, în cuantumul pretențiilor formulate în acțiunile civile înaintate de părțile civile Iablocichina Galina și Curilova Svetlana. În rest, cerințele formulate de părțile civile Iablocichina Galina și Curilova Svetlana au fost respinse, ca neîntemeiate.

2. În motivarea încheierii, instanța de apel a menționat că, în scopul asigurării acțiunilor civile înaintate de părțile civile Iablocichina Galina și Curilova Svetlana urmează a fi admisă cererea comună înaintată de partea civilă Iablocichina Galina și avocatul Mihail Gorincioi și cererea comună înaintată de partea civilă Curilova Svetlana și avocatul Mihail Gorincioi cu aplicarea sechestrului pe bunurile imobile, mobile și mijloacele bănești deținute în instituțiile financiare pe care le deține în proprietate inculpata Stela Pahomi în cuantumul pretențiilor formulate în acțiunile civile intentate de părțile civile Iablocichina Galina și Curilova Svetlana și anume în mărime de 2 446 419 lei și respectiv 2 278 908 lei.

Referitor la cererea comună înaintată de părțile civile Iablocichina Galina, Curilova Svetlana și avocatul acestora Mihail Gorincioi privind aplicarea sechestrului pe autoturismul de model Xxxx n/î Xxxx, a/f 2015 și pe apartamentul situat în Xxxx, str. Xxxx nr. xxxx, donate fiului Xxxx, instanța de apel a conchis că potrivit prevederilor art. 204 alin. (1) Cod procedură penală, pentru repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune pot fi puse sub sechestrul bunurile bănuite, învinuite, inculpatului sau ale părții civilmente responsabile în suma valorii probabile a pagubei.

Astfel, prin adeverința TC 0065617 din 27 mai 2021 privind înstrăinarea mijlocului de transport Xxxx, n/î Xxxx, a/f 2015, cod Xxxx se confirmă că mijlocul de transport la moment aparține lui Xxxx. La fel, prin certificatul ASP Serviciul cadastral teritorial Chișinău din 28 mai 2021 se atestă că Pahomi Stela a înstrăinat prin contract de donație fiului său Xxxx apartamentul din Xxxx, str. Xxxx nr.Xxxx.

Totodată, din materialele cauzei penale rezultă că Xxxx nu are în prezenta cauză statut de bănuite, învinuit, sau inculpat, precum și nu a fost recunoscut în calitate de parte civilmente responsabilă.

În atare circumstanțe, instanța de apel a considerat de a respinge, ca neîntemeiată cererea părților civile Iablocichina Galina și Curilova Svetlana

aplicarea sechestrului pe autoturismul de model Xxxx, n/î Xxxx, a/f 2015 și pe apartamentul situat în Xxxx, str. Xxxx nr. xxxx.

3. La data de 03 aprilie 2023, avocatul Bria Constantin în numele Stelei Pahomi a declarat recurs, solicitând casarea parțială a încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2023, privind aplicarea sechestrului pe bunurile imobile, mobile și mijloacele bănești din instituțiile financiare: B.C. "Victoriabank" S.A., B.C. "Moldindconbank" S.A., B.C. "Unibank" S.A. și B.C. "Moldova-Agroindbank" S.A., pe care le deține în proprietate Pahomi Stela, în cuantumul pretențiilor formulate în acțiunile civile înaintate de părțile civile Iablocichina Galina și Curilova Svetlana, cu respingerea cererilor depuse de avocatul Gorincioi Mihail în interesele părților vătămate.

În motivarea argumentelor invocate, s-a indicat că chestiunea privind sechestrul bunurilor inculpatei, invocate de către Iablocichina Galina și Curilova Svetlana, urma a fi soluționată doar în cadrul judecării fondului cauzei penale, or, este situația în care există o sentință judecătorească nedefinitivă și neexecutorie.

Consideră că, prin încheierea instanței de apel, inculpatei Pahomi Stela i-a fost lezat în mod substanțial dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 CoEDO încălcarea dreptului de a dispune de o hotărâre motivată în privința sa.

La fel, a invocat că încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03.02.2023, a recepționat-o prin e-mail la data de 17.03.2023, fapt confirmat prin actele anexate la dosar și anume confirmarea expedierii și recepționării.

4. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către avocatul Gorincioi Mihail apărător al părților vătămate și civile Iablocichina G. și Curilova S., care a pledat pentru respingerea recursului, ca fiind neîntemeiat, deoarece nu întrunește temeiurile pentru recurs.

5. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, audiind persoanele prezente în ședință, Colegiul penal consideră că recursul declarat urmează a fi respins, reieșind din următoarele considerente.

Aplicarea sechestrului în cadrul procesului penal, presupune asigurarea reparării eventualului prejudiciu cauzat prin infracțiune, o condiție fiind înaintarea de către partea vătămată a acțiunii civile în cadrul procesului penal, acțiune ce este prezentă în speță.

Colegiul penal reține că, la data de 01 martie 2017, reprezentantul părții civile Iablocichina Galina, avocatul Mihai Gorincioi a depus acțiune civilă, prin care a solicitat admiterea acesteia cu:

- încasarea din contul pârâtului (inculpatei) Pahomi Stela, Grumeza Alexandru, Torodii Vladimir și Popînin Octavian în beneficiul părții civile Iablocichina Galina a sumei de 711,627 lei dividende pentru anul 2013, ridicate de inculpați (restituirea în natură);

- încasarea din contul pârâtului în beneficiul părții civile Iablocichina Galina a dobânzii de întârziere pentru dividendele neplătite în sumă de 1384792 lei;

- încasarea din contul pârâtului în beneficiul părții civile Iablocichina Galina a prejudiciului moral suportat acești ani în mărime de 300 000 lei;

- încasarea cheltuielilor judiciare în beneficiul părții civile în mărime de 50 000 lei;

- în total suma de 2446419 lei.

La data de 01 martie 2017, reprezentantul părții civile Curilova Svetlana, avocatul Mihai Gorincioi a depus acțiune civilă, solicitând admiterea acțiunii cu:

- încasarea din contul pârâtului (inculpatei) Pahomi Stela, Grumeza Alexandru, Torodii Vladimir și Popînin Octavian în beneficiul părții civile Curilova Svetlana a sumei 711 486 lei dividende pentru anul 2013, ridicate de inculpați (restituirea în natură);

- încasarea din contul pârâtului în beneficiul părții civile Curilova Svetlana a dobânzii de întârziere pentru dividendele neplătite în sumă 1204301 lei;

- încasarea din contul pârâtului în beneficiul părții civile Curilova Svetlana a prejudiciului moral suportat acești ani în mărime de 300 000 lei;

- încasarea din contul pârâtului 8834 lei datorie conform titlului executoriu restituit fără executare în beneficiul S. Curilova;

- încasarea sumei de 4663,50 lei și 623,50 lei pentru restabilirea dreptului de proprietate asupra celor 5046 acțiuni S. Curilova;

- încasarea în corespundere cu art. 62 pct. 19), art. 227 alin. (2) a cheltuielilor judiciare în beneficiul părții civile în mărime de 49 000 lei;

- în total suma de 2278908 lei.

Colegiul penal menționează că, instanța de apel, în scopul asigurării acțiunilor civile înaintate de părțile civile Iablocichina Galina și Curilova Svetlana a admis cererea comună înaintată de partea civilă Iablocichina Galina și avocatul Mihail Gorincioi și cererea comună înaintată de partea civilă Curilova Svetlana și avocatul Mihail Gorincioi, aplicând sechestrul pe bunurile imobile, mobile și mijloacele bănești deținute în instituțiile financiare pe care le deține în proprietate inculpata Stela Pahomi în cuantumul pretențiilor formulate în acțiunile civile intentate de părțile civile Iablocichina Galina și Curilova Svetlana și anume în mărime totală de 2 446 419 lei și respectiv 2 278 908 lei.

Reținând cele nominalizate, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de recurent precum că, chestiunea privind sechestrul bunurilor inculpatei, invocate de către Iablocichina Galina și Curilova Svetlana, urma a fi soluționată doar în cadrul judecării fondului cauzei penale, nu și-a găsit confirmarea, deoarece art. 342 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, prevede că, *toate chestiunile care*

apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheiere a instanței de judecată. Încheierile privind măsurile preventive, de ocrotire și asiguratorii, recuzările, declinarea de competență, strămutarea cauzei, dispunerea expertizei, precum și încheierile interlocutorii, se adoptă sub formă de documente aparte și se semnează de judecător sau, după caz, de toți judecătorii din completul de judecată.

Potrivit art. 437 alin.(2) Cod de procedură penală, *încheierile pot fi atacate cu recurs numai o dată cu sentința, cu excepția cazurilor când, potrivit legii, pot fi atacate separat cu recurs și aici, instanța de recurs reține că, pot fi atacate separat cu recurs inclusiv și încheierile referitoare la autorizarea măsurilor procesuale de constrângere prevăzute la art. 302 alin.(1) Cod de procedură penală.*

Conform art. 197 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, din categoria măsurilor procesuale de constrângere fac parte și *măsurile asiguratorii în vederea reparării prejudiciului cauzat de infracțiune.*

Totodată, Colegiul penal notează că norma art. 202 alin.(2) Cod de procedură penală, stipulează că, *măsurile asiguratorii pentru repararea prejudiciului cauzat de infracțiune, pentru eventuala confiscare specială sau confiscare extinsă a bunurilor, precum și pentru garantarea executării pedepsei amenzii, constau în sechestrarea bunurilor mobile și imobile în conformitate cu art. 203 – 210.*

Potrivit art. 203 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală, *punerea sub sechestrul a bunurilor este o măsură procesuală de constrângere, care constă în inventarierea bunurilor și interzicerea proprietarului sau posesorului de a dispune de ele, iar în caz de necesitate, de a se folosi de aceste bunuri. După punerea sub sechestrul a conturilor și a depozitelor bancare sînt încetate orice operațiuni în privința acestora.*

Punerea sub sechestrul a bunurilor se aplică pentru a asigura repararea prejudiciului cauzat de infracțiune, acțiunea civilă sau eventuala confiscare specială sau confiscare extinsă a bunurilor ori a contravalorii bunurilor prevăzute la art.106 alin.(2) și art.106¹ din Codul penal.

Conform art. 204 alin. (1) Cod de procedură penală, *pentru repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune pot fi puse sub sechestrul bunurile bănuțului, învinuțului, inculpatului sau ale părții civilmente responsabile în suma valorii probabile a pagubei.*

În conformitate cu art. 205 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, *punerea sub sechestrul a bunurilor poate fi aplicată de către organul de urmărire penală sau de către instanță numai în cazurile în care există o bănuială rezonabilă că bunurile urmărite vor fi tănuite, deteriorate sau cheltuite. Punerea sub sechestrul a bunurilor se aplică în baza ordonanței organului de urmărire penală, cu autorizația*

judecătorului de instrucție sau, după caz, a încheierii instanței de judecată. Procurorul, din oficiu sau la cererea părții civile, înaintează judecătorului de instrucție demers, însoțit de ordonanța organului de urmărire penală privind punerea bunurilor sub sechestru. Judecătorul de instrucție, prin rezoluție, autorizează punerea bunurilor sub sechestru, iar instanța de judecată decide asupra cererilor părții civile ori ale altei părți, dacă bănuiala rezonabilă indicată la alin. (1) este motivată.

Alin. (3) al normei vizate stipulează că, în ordonanța organului de urmărire penală sau, după caz, în încheierea instanței de judecată cu privire la punerea bunurilor sub sechestru vor fi indicate bunurile supuse sechestrului, în măsura în care ele sînt stabilite în procedura cauzei penale, precum și valoarea bunurilor necesare și suficiente pentru asigurarea acțiunii civile.

Astfel, Colegiul penal respinge ca fiind neîntemeiate argumentele recurentului precum că, încheierea instanței de apel de aplicarea sechestrului urma a fi soluționată doar în cadrul judecării fondului cauzei penale, or, reieșind din prevederile legale nominalizate se atestă că, încheierile referitoare la autorizarea măsurilor procesuale de constrângere prevăzute la art. 302 alin.(1) Cod de procedură penală, pot fi atacate separat cu recurs.

Totodată, Colegiul penal consideră că, aplicarea sechestrului pe bunurile imobile, mobile și mijloacele bănești din instituțiile financiare: B.C. ”Victoriabank” S.A., B.C. ”Moldindconbank” S.A., B.C. ”Unibank” S.A. și B.C. ”Moldova-Agroindbank” S.A., pe care le deține în proprietate Pahomi Stela, a fost necesară și proporțională scopului legii procesual penale precum și în scopul asigurării acțiunilor civile înaintate de către părțile civile Iablocichina Galina și Curilova Svetlana în cuantumul pretențiilor formulate în acțiunile civile în sumă de 2 446 419 lei și respectiv 2 278 908 lei, iar încălcări, sau abateri de la normele de drept, la emiterea încheierii, instanța de apel nu a admis.

În acest context, Colegiul notează că art. 1 al Protocolului Adițional al CEDO, prevede că orice persoană fizică sau juridică are dreptul de a-i fi protejate bunurile sale. Nimeni nu poate fi privat de proprietate decât pentru cauza de utilitate publică în condițiile prevăzute de lege și de tratatele internaționale în vigoare. În accepțiunea Curții de la Strasbourg, textul articolului citat cuprinde în fapt 3 norme: 1. Enunță principiul respectării dreptului de proprietate; 2. Vizează și ipoteza privării dreptului de proprietate căreia îi impune însă anumite condiții, 3. Recunoaște statelor contractante de a consacra legislativ utilizarea bunurilor de către proprietar în acord cu interesul general.

În jurisprudența CEDO, aceasta a acceptat că ingerința statului în exercitarea dreptului de proprietate al particularilor, poate fi admisă prin prisma unui ordin de interes general, numai dacă se asigură un just echilibru între

exigențele interesului general al comunității și imperativul respectării drepturilor individului. În special, trebuie să existe un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul vizat de orice măsură care privează o persoană.

Prin urmare, Colegiul penal conchide, că argumentele recurentului sunt neîntemeiate, fapt ce impune respingerea recursului, ca nefondat cu menținerea hotărârii contestate.

6. În conformitate cu art. 447-449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge, ca nefondat, recursul declarat de către avocatul Bria Constantin în numele Stelei Pahomi, împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2023, emisă în cauza penală privind învinuirea inculpatei *Pahomi Stela* în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.42 alin.(2), (3), (4), 45, 190 alin. (5), 243 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 13 iulie 2023.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Daguța Sergiu